

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

86

KURYER WILENSKI

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 2-го Ноября. — 1848 — *W ilno. W TOREK, 2-go Listopada.*

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Сѣнктпетербургъ, 26-го Октября.

Высочайшимъ Промысломъ, 2-го и 6-го Октября, Всемилостивѣе пожалованы Кавалерами орденовъ: Св. Анны 1-й степени, Императорскій Королевскій Австрійскій Генераль-Лейтенантъ Баронъ *Шенвальдъ*, и Св. Станислава 1-й степени, Тифлискій Губернскій Предводитель Дворянства, состоящій по Кавалеріи Генераль-Майоръ Князь *Орбелянъ* 1-й, во вниманіе къ отличной усердной и полезной службѣ и въ награду трудовъ, понесенныхъ по званію Губернскаго Предводителя Грузинскаго Дворянства, занимаемому имъ въ продолженіе десяти лѣтъ.

Министру Юстиціи, Статсъ Секретарію Его Императорскаго Величества, Тайному Советнику Графу *Панину*, Всемилостивѣе повелѣно вступить, по возвращеніи его изъ отпуску, въ управленіе Министерствомъ Юстиціи.

— Вдовѣ Генераль-Майора, *Софійи Апраксиной*, Всемилостивѣе повелѣно быть Гофмейстеринью Двора Его Императорскаго Величества, Государа Великаго Князя Константина Николаевича.

По Высочайшему Его Императорскаго Величества повелѣнію, послѣдовавшему во 2-й день Апрѣля с. г. и республикованному въ Указѣ Правительствующаго Сената 3 Мая, имѣть быть учреждена въ С.-Петербургѣ, въ Мавъ мѣсяць будущаго 1849 года, выставка издѣлій мануфактуръ, фабрикъ, заводовъ и ремесель. Она будетъ открыта въ тѣхъ же залахъ и пакгаузахъ биржеваго отрошія, гдѣ помещались и прежія выставки.

Извѣстія изъ Дунайскихъ Княжествъ.

Въ минувшемъ Июлѣ доведено до общаго свѣдѣнія, что события, происшедшія въ Дунайскихъ Княжествахъ, побудили Государа Императора ввести туда; на время, отрядъ войскъ, для возстановленія порядка, при содѣйствіи отряда, отправляемаго туда же Оттоманскою Портою.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 26-go Października.

Przez Najwyższe Dyplomata, 2-go i 6-go Października, Najłaskawiej mianowani zostali Kavalarami Orderów: Św. Anny 1-jej klasy, Cesarsko-Królewski Austriacki Generał-Portucznik Baron *Schönhalt*, i Św. Stanisława 1-jej klasy, Tyfliski Marszałek Gubernialny, łączący się w Jeździe Generał-Major *Orbeljanow* 1-szy, przez wzgląd na gorliwą i pożyteczną służbę, tudzież w nagrodę trudów podjętych, w urzędzie Gubernialnego Marszałka Szlachty Gruzinskiej, która piastował przez ciąg lat dziesięciu.

Ministrowi Sprawiedliwości, Sekretarzowi Stanu Jego Cesarskiej Mości, Radcy Tajnemu Hrabiemu *Paninowi*, Najłaskawiej rozkazano objąć, po jego powrocie z zagranicy, zarząd Ministerstwa Sprawiedliwości.

— Wdowie Generał-Majora, *Zofii Apraxinowej*, Najłaskawiej rozkazano być Hofmistrzynią Dworu Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Konstantyna Nikołajewicza.

Przez Najwyższy Jego Cesarskiej Mości rozkaz z d. 2-go Kwietnia r. b., ogłoszony w Ukazie Rządzącego Senatu d. 3-go Maja, ma być urządzona w St. Petersburgu, w Maju roku następnego, 1849, wystawa wyrobów rzemieślniczych, fabrycznych i przemysłowych. Lokal na to przeznaczony został w tychże salach i pakhausach gmachu giełdowego, gdzie się mieścily i poprzednie wystawy.

Wiadomości z Xiestw Naddunajskich.

W przeszłym Lipcu podano było do wiadomości powszechnej, iż wypadki zasze w Xiestwach Naddunajskich spowodowały Jego Cesarską Mość do wprowadzenia tam na czas korpusu wojsk, dla przywrócenia porządku, wspólnie z oddziałem wojska, które Porta Otomańska w tymże celu tam posyłała.

Вступленіе войскъ нашихъ въ Молдавію и расположеніе ихъ въ Яссахъ, Бирлагъ и Текучахъ, исполнѣе достигли предполагаемой цѣли, и оградили эту область отъ мятежныхъ волненій, распространявшихся въ Валахіи. Бывшіе въ Молдавіи Валахскіе и чужестранніе эмиссары удалились за Сереть. Между тѣмъ Турки вступили въ Валахію, и заняли Букарестъ 13-го Сентября.

16-го числа войска наши перешли чрезъ Сереть, и двинулись эшелонами къ тому же городу, подъ начальствомъ Командира 5-го Пѣхотнаго Корпуса, Генерала отъ Инфантерій *Лидерса*. Въ Фокшанахъ Валахскихъ, авангардъ встрѣченъ былъ Епархіальнымъ Епископомъ, въ сопровожденіи жителей города, съ хоругвями и при колокольномъ звонѣ.

Изъ сего пункта ограженъ Флигель-Адъютантъ Полковникъ *Скарптинъ* съ 4-ми сотнями Донскихъ казаковъ, для наблюденія за шайкою Поляковъ, которая находилась въ окрестностяхъ. Открывъ эту шайку, 20-го числа, въ селѣ Лапотаръ, Полковникъ *Скарптинъ* послалъ въ это селеніе партію изъ 20-ти казаковъ съ Хорунжимъ *Чурбаковымъ*. Казаки такъ быстро и неожиданно бросились въ атаку, что бродяги успѣли дать только нѣсколько выстрѣловъ; затѣмъ, они частью бѣжали, частью защищались холоднымъ оружіемъ; но казаки скоро овладѣли ими: изъ числа 30-ти Поляковъ 7 убиты, остальные взяты въ плѣнъ.

Для содѣйствія Турецкимъ войскамъ, направленнымъ изъ Букареста въ Малую Валахію, дабы очистить горную ея часть отъ возмутителей, Генераль отъ Инфантерій *Лидерсъ*, отрядилъ туда, 24-го Сентября, Генераль-Лейтенанта *Гасфорда* съ 3-мя батальонами Люблинскаго Егерскаго и 4-мя эскадронами Ахтырскаго Гусарскаго Полковъ, Легкою Н. 7-го Батарею 15-й Артиллерійской Бригады и четырьмя сотнями казаковъ. Главныя силы продолжали слѣдованіе къ Букаресту.

О движеніи войскъ нашихъ получено первъ слѣдующее донесеніе Генерала *Лидерса*, отъ 1 Октября: „Авангардъ вѣрнѣннхъ мнѣ войскъ прибылъ въ Букарестъ 28-го, а главныя силы 30-го Сентября, за исключеніемъ отряда Генераль-Лейтенанта *Гасфорда*, направленаго въ Малую Валахію. Войска расположены въ лагерѣ вдоль рѣчки, которая протекаетъ около части города, находящейся по лѣвую сторону рѣчки Дембовицы.

Авангардъ, подъ начальствомъ Генераль-Майора *Данилевскаго*, слѣдуя къ Букаресту, встрѣтился въ Урзичени съ Турецкимъ отрядомъ, шедшимъ отъ Браилова къ Букаресту же; между ими взаимно оказаны были знаки дружественнаго расположенія, и начальникъ Турецкаго отряда пригласилъ Генераль-Майора *Данилевскаго* осмотрѣть Турецкія войска на походѣ.

Съ приближеніемъ моимъ къ Букаресту, 28-го Сентября, у го. одской заставы я встрѣченъ былъ Валахскимъ Каймакомъ, и въ сопровожденіи его, отправился въ приготовленный для меня загородный домъ, гдѣ ожидали Митрополитъ, главныя члены управленія и значительнѣйшіе бояре. Митрополитъ произнесъ рѣчь, въ которой, отъ имени Валахскаго народа, изъявилъ чувства глубочайшей признательности Государю Императору за благодѣянія, оказываемыя Валахіи.

Генераль-Лейтенантъ *Гасфорда*, слѣдуя по назначенію, доноситъ, что вѣрнѣннхъ ему отрядъ прибылъ въ Плоешти 26-го Сентября, и на всемъ пространствѣ отъ Бузео въ краѣ спокойно. Войска, подходя къ Плоештамъ, встрѣчены были народомъ и духовенствомъ съ крестомъ, хоругвями, хлѣбомъ и солью. Изъ числа лицъ, замѣшанныхъ въ революціи и принимавшихъ дѣятельное участіе въ пропагандѣ, три профессора арестованы. Въ городѣ Терговицѣ, Генераль-Лейтенантъ *Гасфорда* получилъ свѣдѣніе, что бунтовщикъ *Магера*, укѣпившійся въ позиціи близъ Рымника на Ольтѣ, отрядилъ партію въ 200 человекъ къ городу Питешти, для изгнанія оттуда новаго исправника. Посему посланъ былъ начальникъ авангарда, Флигель-Адъютантъ Полковникъ *Скарптинъ*, съ казаками въ Питешти, куда и прибылъ 29 Сентября. Быстрое сіе движеніе имѣло слѣдствіемъ, что мятежники, узнавъ о приближеніи войскъ нашихъ, объята были страхомъ и оставили намѣреніе напасть на Питешти.

Главный пѣхъ предводитель, *Магера*, съ сообщниками, бѣжалъ въ Трансильванію. Милиція, полу-

Вейсѣе войскъ нашихъ до Молдавіи и ихъ разложеніе въ Яссахъ, Бирлагу и Текучахъ, справило przewidziane skutki, zabezpieczając to Xięstwo od buntowniczych wstrząszeń, które miały miejsce w Wołoszczyźnie. Wszyscy emissaryusze obcy lub Wołoscy, którzy się znajdowali w Moldawii, ustąpili za Sereth. Tymczasem Turcy weszli do Wołoszczyzny i zajęli Bukarest, 13 Września.

Dnia 16 tegoż miesiąca, nasze wojska przeszły Sereth, i ruszyły ku temuż miastu, pod wodzą Jenerała Piechoty *Lüdersa*, Dowódczy 5-go Korpusu Piezszego. W Fokszanach nasza przednia straż przyjęta została, przy odgłosie dzwonów i z rozwiniętymi chorągiewami, przez Biskupa Dyecezyjalnego, wraz z mieszkańcami miasta.

Z Fokszan, Flügel-Adjutant Jego Cesarskiej Mości Półkownik *Skariatin*, posłany był z czterema secinami Kozaków Dońskich, dla czuwania nad bandą Polaków, która się znajdowała w okolicach. Odkrywszy ją d. 20 Września we wsi Lapotar, Półkownik *Skariatin* posłał tam Chorążego *Czurbakowa* z 20 Kozakami, którzy tak nagle i gwałtownie rzucili się do ataku, że włośczyki zaledwo mieli czas wystrzelić kilka razy. Podczas kiedy jedni ratowali się ucieczką, drudzy uporeczywie się bronili, ale wkrótce zostali rozbrojeni. Z 30 Polaków było 7 zabitych, inni dostali się w niewolę.

W celu wsparcia wojsk Tureckich, skierowanych przez Bukarest na Małą Wołoszczyznę, dla wypędzenia z niej powstańców, Jenerał Piechoty *Lüders* posłał tam d. 24 Września Jenerał-Porucznika *Hasforda* z 3 batalionami Półku Lubelskiego Strzelców, z 4 szwadronami Półku Achtyrskiego Huzarów, baterią Artylleryi Konnej i 4 secinami Kozaków. Główny korpus wojska nie przestawał ciągnąć na Bukarest.

Jenerał *Lüders*, w raporcie z dnia 1 Października, daje następnę szczegóły o dalszych poruszeniach wojsk naszych:

„Przednia straż przybyła do Bukarestu d. 28 Września, a główny korpus 30 tegoż m., oprócz oddziału, który działa pod rozkazami Jenerał-Porucznika *Hasforda*, w Małej Wołoszczyznie. Wojska obozują nad brzegami małej rzeki, która płynie blisko części miasta, położonej na lewym brzegu Dembowicy.

Przednia straż, dowodzona przez Jenerał-Majora *Danilewskiego*, spotkała w swoim pochodzie do Bukarestu, w Urzyczenu, oddział Turecki, który z Braiłową dążył do tegoż punktu; oba oddziały nawzajem okazały sobie znaki przyjaźnej skłonności, a naczelnik oddziału Tureckiego zaprosił Jenerał-Majora *Danilewskiego*, aby odbył przegląd jego wojsk, będących w pochodzie.

Gdy się zbliżał do Bukarestu, d. 28-go Września, spotkał mię u rogatki miasta Kaimakam Wołoski, w towarzystwie którego udałem się do przygotowanego dla mnie domu, za miastem, gdzie mnie oczekiwali: Metropolita, główni członkowie rządu i znakomitsi bojarrowie. Metropolita miał mowę, w której w imieniu narodu Wołoskiego wynurzył uczucia najgłębszej wdzięczności dla Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości, za dobrodziejstwa, wyświadczone dla Wołoszczyzny.

Jenerał Porucznik *Hasford*, dążąc podług wskazania, donosi, że powierzony mu oddział przybył do Płojeszty 26 Września, i że na całej przestrzeni od Buzeo panuje w kraju spokojność. Wojska, zbliżając się do Płojeszty, spotkaue były przez lud i duchowieństwo, z krzyżem, chorągiewami, chlebem i solą. Z pomiędzy osób, należących do rewolucyi i mających udział w propagandzie, aresztowano trzech Professorów. W mieście Terговицe, Jenerał Porucznik *Hasford* odebrał wiadomość, że buntownik *Magera*, który się obwarował w pozycyi blisko Rymniku, nad Oltą, wysłał partyę z 200 ludźmi ku miastu Piteszti, celem wygnania stamtąd nowego Komissarza obwodowego. W skutek tego wysłany został naczelnik straży przedniej, Flügel-Adjutant Półkownik *Skariatin*, z Kozakami, do Piteszti, gdzie przybył 29 Września. Szybkie to poruszenie справиło, że wicherzyciele, powziawszy wiadomość o zbliżeniu się wojsk naszych, przestraszeni, zaniechali zamiaru swego uderzenia na Piteszti.

Główny ich przewódzca, *Magera*, ze spółnikami, zbiegł do Siedmiogrodu. Milicya, otrzymawszy tymcza-

жившая, между тѣмъ, обнародованный призывъ Каймакама о возвращеніи къ своему долгу, явилась къ Полковнику *Скарятину* съ изъясненіемъ покорности, въ числѣ одного эскадрона, шести орудій и части пѣхоты. Изъ Игешта Генераль *Гасфордъ* двинется къ Рымнику на Ольтъ.

Для усмиренія Малой Валахїи, независимо отъ Турецкихъ войскъ, посланныхъ изъ Виддина и Букареста на Краюву, по распоряженію *Омеръ-Паши*, направлень еще отрядъ изъ Букареста къ Рымнику на Ольтъ. Совокупное сіе дѣйствіе нашихъ и Турецкихъ войскъ будетъ имѣть, безъ сомнѣнія, большое моральное вліяніе на успокоеніе умовъ въ Малой Валахїи.

Я посѣтилъ вчера Коммиссара Порты, *Фуада-Эфенди* и начальника отряда Турецкихъ войскъ *Омеръ-Пашу*, которые изъявляютъ дружественное къ намъ расположеніе. Для положительнаго раздѣленія Букареста на двѣ части, при завітїи онаго нашими и Турецкими войсками, по обоюдному соглашенію, опредѣлена рѣка Дембовица. Часть города, находящаяся по лѣвую сторону сей рѣки, будетъ занята нашими войсками, а по правому берегу Турецкими, гдѣ нынѣ находится и лагерь ихъ. Въ опредѣленной для насъ части города я назначаю Комендантомъ Командира 15-й Артиллерійской Бригады, Генераль-Майора *Рефельда*, и завтрашняго числа переходить въ городъ корпусный штабъ. По составленіи квартирнаго распісанія для войскъ, они будутъ расположены немедленно въ городѣ, окрестностяхъ и уѣздахъ.

Съ прибытіемъ войскъ нашихъ, крестьяне, въ особенности тѣхъ уѣздовъ, по которымъ войска проходили, возвратились къ полевымъ работамъ.

Осмотрѣвъ вчерашняго числа, при вступленіи въ городъ, Уланскую Бригаду 5-й Легкой Кавалерійской Дивизїи, прибывшей подъ командою начальника оной, Генераль-Лейтенанта Князя *Баграціона-Илеретинскаго*, изъ Кишинева въ Букарестъ—450 верстъ—въ 19 дней, я нашелъ ее въ отличномъ состояніи; не смотря на усиленные марши, лошади сбережены, и больныхъ только 16 человекъ.“

Рѣчь Валахскаго Митрополита

Генералу отъ Инфантеріи *Лидерсу*.

Духъ волненїа, мятежа и безначалїа, распространяемый въ краѣ, въ продолженіе трехъ мѣсяцевъ, нѣсколькими буйными умами, злочаштво ниспровергъ основанїа общественнаго благоустройства.

Его Величество Императоръ Всероссійскїй, Августѣйшїй нашъ Покровитель, въ теченіе столькихъ лѣтъ являвшїй постоянные опыты отеческой заботливости о нашей родиѣ, не остался и нынѣ равнодушнымъ свидѣтелемъ революціоннаго порыва, устремившаго Валахїю въ пропасть. По согласію съ Его Величествомъ Султаномъ, Россійскїй Императоръ поручилъ Вашему Высокопревосходительству содѣйствовать Оттоманскимъ войскамъ къ возстановленію законнаго порядка, обезпеченію народнаго спокойствїа и уничтоженію самыхъ слѣдовъ возмущенїа.

Види васъ между нами, мы радостно чувствуемъ эту новую Высочайшую милость, и просимъ Ваше Высокопревосходительство повергнуть Его Императорскому Величеству глубочайшую признательность, которому одушевленъ народъ Валахскїй, и которую счастливы я выразить вамъ отъ имени его.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 23 Октября.

Въ сегодншнемъ прусскомъ національномъ собранїи принята была, послѣ продолжительныхъ споровъ, 1-я статья уложенїа, слѣдующаго содержанїа: „Всѣ части страны, въ настоящемъ ея составѣ, образуютъ территорїумъ Прусскаго государства.“

— Постоянно здѣсь говорятъ о выходѣ изъ кабинета генерала *Ифуэла*. Утверждаютъ, что на его мѣсто назначенъ будетъ президентомъ совѣта, Вестфальскїй генераль-президентъ, *Г. Флотвелль*; другіе говорятъ, что мѣсто его займетъ генераль *Врангелъ*, или графъ *Бранденбургъ*, и что первый вмѣстѣ съ *Г. Радовицемъ* имѣютъ получить порученіе—образовать новый кабинетъ.

— Во Франкфуртской *Ober-Potsdams-Zeitung* пишутъ, что Берлинъ окруженъ многочисленною арміею, готовою къ бою по первому приказанію. Особенно

sem ogłoszone wezwanie od *Kajmakama*, aby wróciła do swychъ обовязкѣвъ, ставїа сія передъ Полковникомъ *Skariatinem*, з о́вѣщенїемъ улеглости, въ числѣ одного шwadronу, шеściu działъ и чзсці псчоты. Z *Piteszty*, *Jenerał Hasford* wyruszył ku *Rymnikowi* nad *Olta*.

Celemъ uspokojenia *Małej Wołoszczyzny*, pomimo wojskъ *Tureckich*, posłanychъ z *Widdina* i *Bukarestu*, przez *Krajowę*, z rozporządzenia *Omera-Baszy*, wysłano jeszcze oddziałъ z *Bukarestu* do *Rymniku* nad *Olta*. Łączne działanie naszychъ i *Tureckich* wojskъ będzie miało, niewątpliwie, wielki wpływъ moralny na uspokojenie umysłów w *Małej Wołoszczyźnie*.

Odwiadzilemъ wczoraj *Kommissarza Porty*, *Fuada-Effendi*, tudzież *naczelnika oddziału wojskъ Tureckich* *Omera-Baszę*, którzy oświadczają przyjazną ku namъ skłonność. Dla stanowczego podziału *Bukarestu* na dwie części, przy zajęciu go przezъ nasze i *Tureckie* wojska, za zobowiązaniemъ zgodą, obroną została rzeka *Dembowica*. Część miasta, położona z *lewěj strony* tѣj rzeki, będzie zajęta przezъ wojska nasze, na *prawymъ zaś brzegu* przezъ wojska *Tureckie*, gdzie teraz się ichъ obózъ znajduje. W wyznaczonėj dla nasъ części miasta mianuje *Komendantemъ Dowódcę 15-tęj brygady artylleryi*, *Jenerał-Majora Refelda*, i jutro wejdzie do miasta *sztabъ korpusu*. Po ułożeniu *listy kwatrunkowej* dla wojskъ, będą one niezwłocznie rozłożone w *mieście, okolicachъ i powiatachъ*.

Po przybyciu wojskъ naszychъ, włościanie, szczególnie z *powiatów*, przezъ które wojska przechodziły, powrócili do robótъ w *polu*.

Obejrawszy dnia wczorajszego, przy wejściu do miasta, *brygadę Ufańską 5 Lekkiej Dywizyi Jazdy*, przybyłej, pod dowództwemъ jѣj *naczelnika*, *Jenerał-Porucznika* *Xięcia Bagrationa-Imeretyńskiego*, z *Kiszyniewa* do *Bukarestu*—450 wiorstъ—w *dni 19-ście*, znalazłemъ ją w *stanie wybornymъ*, a nawet pomimo nagłychъ *marszówъ* konie są *zdrowe*, a tylko 16 *żołnierzy* jest *chorychъ*.“

МОВА МЕТРОПОЛИТА ВОЛОСКИГО,

мїана до *Jenerata Piechoty Lüdersa*.

„Duchъ zamieszekъ, buntu i anarchїi, szerzony w *kraju*, w *ciągu* trzechъ *miesięcy*, przezъ niektóre burzliwe umysły, nieszczęście zachowałъ *fundamenta* porządku społecznego.“

„*Najjaśniejszy Cesarzъ Wszech Rossyj*, *Najpotężniejszy nasz Opiekun*, przezъ *ciągъ lat* dającъ statecznie dowody *ojcowskiej troskliwości* o naszѣмъ *plemieniu*, i teraz nie byłъ *obojętnymъ świadkiemъ* *rewolucyjnego rozruchu*, wiodącego *Wołoszczyznę* w *przepaść*. Za porozumieniemъ się z *Najjaśniejszymъ Sułtanemъ*, *Cesarzъ Rossyjski* поручылъ *J.W. Panu*, abyś *dopomógł* *wojskomъ Ottomańskimъ* do przywrócenia *prawego porządku*, zabezpieczenia *spokoju* publiczněj i *zagładzenia* nawet *śladówъ* *powstania*.“

„*Widzącъ* was *między* *nami*, z *radością* *czujemy* tę *nową Najwyższą łaskę*, i *prosimy* *J.W. Pana*, iżbyś *przedstawiłъ* *Jego Cesarzkiej Mości* *najgłębszą wdzięczność*, którą *ożywiony* jestъ *naródъ Wołoski*, i którą *mamъ* *szczęście* *wynurzyć* *wamъ* w *imieniu* *tegożъ narodu*.“

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y a.

Berlin, 23 października.

Na dzisiejszemъ posiedzeniu *Pruskiego Zgromadzenia Narodowego* przyjęty został, po długichъ *sporachъ*, *art. 1-szy* *ustawy*, który brzmi jakъ następuje: „*Wszystkie części* *kraju*, w *ichъ* *obecnymъ* *zakresie*, *tworzą* *terytorjumъ* *Państwa Pruskiego*.“

— *Mówią* *ciągle* o *wystąpieniu* *Jenerala Pfuela* z *gabinetu*. *Zapewniają*, że w *jego* *miejsce* *mianowany* *będzie* *Prezesemъ Rady*, *Naczelnymъ* *Prezydentemъ* *Westfalii*, *P. Flottwell*; *inni* *mówią*, że *miejsce* *jego* *zajmie* *Jenerał Wrangel*, lub *Hr. Brandenburg*, i że *pierwszy*, *wspólnie* z *P. Radowiczemъ*, *upoważnieni* *być* *mają* *do* *utworzenia* *nowego* *Ministerstwa*.

— W *Frankfurtskiej Ober-Potsdams-Zeitung* *piszą*, że *Berlin* *opasany* *jestъ* *liczną* *armią*, *gotową* *do* *haju* *na* *pierwsze* *zawołanie*. *Mianowicie* *mocną* *jestъ* *jѣj* *artyllerya*.

сильна ея артиллерія: близь столицы находится 45 баттарей съ 360-ю орудіями. Въ каждой баттарей 242 боевые снаряда. У каждого пѣхотнаго солдата по 60-ти боевыхъ патроновъ. Во всѣхъ деревняхъ, гдѣ стоитъ пѣхота, расположены и кавалерійскіе пикеты, для содержанія непрерывнаго сообщенія между кантонирь-квартирами.

Австрія.

Вѣна, 24 Октября.

19-го Октября обнародованъ въ Ольмюцѣ слѣдующій манифестъ Австрійскаго Императора: „Крайне огорченъ кровопролитными явленіями, которыя съ числа превратили нашу столицу въ позорище безначалія, мы принуждены были перенести на время резиденцію нашу въ Ольмюцъ. Не менѣе опечалены мы и необходимостью прибѣгать къ силѣ оружія, для возстановленія порядка и для защиты гражданъ, не принимавшихъ участія въ возмущеніи. Но мы намѣрены употребить сіе средство только въ случаѣ крайности и въ такой только мѣрѣ, какая будетъ нужна для водворенія всеобщаго порядка и безопасности для огражденія вѣрныхъ гражданъ и для сохраненія достоинства нашего законнаго престола. Рѣшенія законодательнаго собранія, которыя были утверждены нами, будутъ сохранены и исполняемы, согласно прежнимъ нашимъ повелѣніямъ. Наконецъ, мы желаемъ, чтобъ составленіе новаго уложенія, начатое сеймомъ, было продолжаемо непрерывно, для распространенія одинаковыхъ правъ на всѣ наши народы, и чтобъ оно скорѣе было окончено для подписанія на наше утверженіе. Исполненіе сей мѣры будетъ главнымъ предметомъ нашей живѣйшей заботливости, и мы надѣемся, что единодушіе, добрая воля и истинное усердіе нашихъ вѣрноподанныхъ будутъ намъ въ томъ содѣйствовать.“

Вѣстѣ съ нимъ Императоръ приказалъ закрыть засѣданія Вѣнскаго сейма, и призываетъ его къ 15-му числу Ноября въ Кремсиръ, просторный замокъ князя-епископа Ольмюцкаго.

— Князь Виндичгрätz отвѣчалъ на протестъ сейма, который называлъ дѣйствія его противозаконными, слѣдующимъ: „И не имѣю права входить въ переговоры съ сеймомъ, потому что знаю его только, какъ собраніе чиновъ. Министръ Краусъ не свободенъ и долженъ считаться лишнимъ. Я знаю въ Вѣнѣ одно законное присутствіе мѣсто, городской советъ, который подчиненъ мнѣ. Впрочемъ, даю городу 24 часа сроку на размышленіе.“

— Изъ Штирии сообщаютъ, что господствовавшее донынѣ предупрежденіе противъ Кроатовъ, все болѣе и болѣе тамъ исчезаетъ, но появленіи корпуса генерала Теодоровича, который, хотя состоитъ изъ нерегулярныхъ войскъ, однако не только не позволяетъ себѣ дѣлать никакихъ злоупотребленій, но напротивъ поведеніемъ своимъ приобретаетъ расположеніе жителей. Съ другой стороны, всѣ безпристрастные люди болѣе и болѣе убѣждаются, что въ войнѣ съ Венграми, осправедливость на сторонѣ Кроатовъ. Писма изъ лагеря Геллашича, а также богемскія и кроатскія единогласно утверждаютъ, что вѣское возстаніе было только слѣдствіемъ венгерскихъ происковъ и злодѣя, которое раздаваемо было народу ихъ эмиссарамъ. Самъ Геллашичъ, въ письмѣ къ богемскимъ депутатамъ, въ которомъ благодаритъ ихъ за сочувствіе и разумніе его намѣренія, объявляетъ рѣшительно, что со времени сего возстанія, не Пестъ уже, но Вѣна сдѣлалась главнымъ средоточіемъ враговъ общаго ихъ дѣла, и что по тому онъ подступилъ съ своими войсками подъ стѣны Вѣны, чтобы посредствомъ поддержанія общаго государства, обезпечить равенство правъ и свободы дарованныхъ Императоромъ, для всѣхъ образующихъ оное племя и народностей безъ исключенія. Богемскіе депутаты съ своей стороны отправили къ Императору депутацію, состоящую изъ Гр. Палички и Пинкаса, съ просьбою, чтобы онъ созывалъ конституціонный сеймъ перевести изъ Вѣны въ какой либо другой городъ.

— Вѣнская газета содержитъ въ себѣ довольно любопытный отчетъ о разговорѣ, происходившемъ между барономъ Геллашичемъ и Вѣнскимъ профессоромъ Эттинггаузеномъ, который ѣздилъ въ лагерь Вава для свиданія съ своимъ братомъ, служащимъ въ кроатской арміи. Вотъ, что отвѣчалъ ему Геллашичъ: „Я не хочу ни вводить въ Вѣну реакцію самъ собою, ни

рыя; не далеко стolicy znajduje się 45 baterii z 360 działami. W każdej baterii jest po 242 naboju; w każdego żołnierza pieszego po 60 ładunków. We wszystkich wioskach, gdzie się znajduje piechota, stoją też i pikiety jazdy, dla utrzymania nieprzerwanej komunikacyi między kwaterami wojska.“

AUSTRIA.

Wiedeń, 24 października.

Dnia 19 października ogłoszony został w Olmunicu następujący nowy manifest Cesarza Austriackiego: „Do głębi serca dotknięty krwawymi wypadkami, które od 6 października zamieniły stolicę naszą w widownię bezładu, zmuszeni byliśmy przenieść na czas rezydencyą naszą do Olmunicę. Niemniej jesteśmy zasmuceni koniecznością uciekania się do siły oręża, w celu przywrócenia porządku, oraz dla obrony obywateli, nie mających udziału w rozkoszach. Atoli zamierzamy użyć tego środka tylko w razie ostateczności i w takim tylko sposobie, jaki się okaże niezbędnym dla ustalenia publicznego porządku i bezpieczeństwa, dla ochrony wiernych naszych poddanych i dla utrzymania powagi naszego prawnego tronu. Postanowienia Ustawodawczego Sejmu, które sankcyą naszą otrzymają, będą zachowane i wykonane, stosownie do uprzednich naszych rozkazów. Nakoniec, żądamy także, aby ułożenie nowej ustawy, rozpoczęte przez Sejm, postępowało dalej bez przerwy, dla rozciągnięcia jednakieli praw na wszystkie nasze narody; i aby jak najspieszniej mogło być ukończony, dla przedstawienia jej na zatwierdzenie Nasze. Wykonanie tego środka będzie głównym przedmiotem naszej najwyższej troskliwości; i spodziewamy się, że jednomyślności, dobra wola i doświadczona gorliwość naszych wiernych poddanych, będą nam w tej mierze dopomagały.“

Razem z tē, Cesarz Jego Mość kazał zamknąć posiedzenia Sejmu Wiedeńskiego, i zwołuje go na 15 listopada do Kremsir, obszernego zamku Xięcia-Biskupa Olmunickego.

— Xiąże Windischgrätz dał następującą odpowiedź na protestacyą Sejmu, który nazywał jego działania nieprawnymi: „Nie mogę wchodzić w układy z Sejmem, gdyż uważam go tylko za zgromadzenie Stanów dla ułożenia praw. Minister Kraus nie jest wolnym, i musi być uważany za jeńca. Znam w Wiedniu jeden, tylko legalny organ, Miejską Radę, ale ta jest moją podwładną. Zresztą daję miastu 24 godziny czasu do namysłu.“

— Według wiadomości ze Styryi, panujące dotąd uprzedzenie przeciw Kroatom, znika tam coraz bardziej, za wkroczeniem korpusu Jen. Teodorowicza, który, chociaż z wojsk nieregularnych złożony, nie tylko nie dopuszcza się żadnych bezprawioŵ, lecz owszem postępowaniem swoim jedna sobie przychylności mieszkańców. Z drugiej strony, wszyscy bezstronni przekonują się coraz bardziej, że w wojnie z Węgrami, sprawiedliwość jest na stronie Kroatów. Listy z obozu Jellaczycy, jako też Czeskie i Kroackie dzienniki, utrzymują jednoznacznie, że powstanie Wiedeńskie było tylko skutkiem Węgierskich intryg i złota, które ich emissaryusze rozdawali ludowi. Sam Jellaczycy, w liście do deputowanych Czeskich, w którym dziękuje im za współczucie i pojęcie jego zamiarów, oświadcza wyraźnie, iż od czasu tego powstania, nie już Peszt ale Wiedeń stał się głównym ogniskiem nieprzyjaciół wspólnej ich sprawy, i że przeto podstąpił z wojskiem swoim pod mury Wiednia, ażeby przez utrzymanie monarchii ogólnej, równość praw i swobód, przez Cesarza nadanych, wszystkim składającym ją plemionem i narodowościom, bez wyjątku, zapewnić. Deputowani Czescy ze swojej strony, wystali do Cesarza deputacyą, złożoną z PP. Palatzky i Pinkas, z prosbą, iżby Sejm Ustawodawczy z Wiednia, do innego jakiego miasta przenieść raczył.

— Gazeta Wiedeńska zawiera nader ciekawe opisanie rozmowy, jaką miał z Banem Jellaczycem Professor Wiedeński Ettinghausen, który jeździł do obozu Kroatów, dla widzenia się z bratem swoim, służącym w ich wojsku. Oto jest co mu odpowiedział Jellaczycy: „Nie chcę ja ani sam przez się wprowadzać reakcyi do Wiednia, ani też służyć drugim za narzędzie w tym celu. Pytają mię dla

служить орудіемъ другимъ для достиженія этой цѣли. Меня спрашиваютъ, — зачѣмъ я пришелъ къ Вѣнѣ. Мои военныя дѣйствія въ Венгріи привели меня въ часть страны, лежащую при австрійской границѣ. Я не былъ разбитъ; мои движенія основаны на стратегическихъ причинахъ. На этомъ переходѣ я узналъ, что Вѣна возмущилась и погружена въ анархію, что военный министръ подло умерщвленъ и что Императоръ принужденъ удалиться изъ своей столицы. Я Императорско-Королевскій полководецъ и начальству ю надъ Императорско-Королевскими войсками въ качествѣ королевскаго комиссара въ Венгріи, въ которомъ состою до сихъ поръ; я не могъ въ подобныхъ обстоятельствахъ сложить руки, я долженъ былъ приблизиться къ Вѣнѣ, какъ великій, кто, завидѣвъ пожаръ, сившій туда на помощь. Вотъ почему я пришелъ сюда не призванный, но готовый исполнить приказанія своего Императора, извѣщеннаго мисію о моемъ приходѣ. Я еще не предпринималъ и не предприму ничего непріязненнаго противъ Вѣны: дѣйствія мои ограничатся оказаніемъ помощи императорскимъ войскамъ.

— Газета Франкфуртскаго *Ober-Postamt-Zeitung* сообщаетъ любезитное письмо, одного нѣмецкаго офицера изъ лагеря барона Яеллашича. Вотъ нѣсколько выписокъ изъ этого письма: „Силы, составляющія нашу армію, простираются до 90,000 челов. Войска одушевлены наилучшимъ духомъ. Мы все го омы умереть за Яеллашича. Нѣтъ ничего смѣшнѣе увѣреній Пѣвцеца и Французова, будто бы Венгерцы представляютъ собою либеральное начало. — Отчего не създать они въ Венгрію? Они стали бы судить иначе. Чѣмъ возбуждена эта пагубная война, если не насильными требованіями Венгерцевъ? Отчего все Пѣвцы, живущіе въ Венгріи, принимаютъ сторону Яеллашича? Горе Германіи, если она ждетъ свободы отъ Мадьяровъ!“

— Въ Преславской газетѣ, 25 и 26 Октября, сообщаютъ слѣдующія извѣстія изъ Вѣны: „Хотя пріѣзжіе изъ Вѣны рассказываютъ самыя противорѣчивыя новости, но мы обязаны передать ихъ нашимъ читателямъ. Говорятъ, что Вѣна совершенно блокирована. Визитиеръ далъ городу срокъ до Вторника (24 числа). Если въ два часа пополудни не положить оружія, начнется атака. Въ отвѣтъ на это жители Вѣны объявили, что при первомъ выстрѣлѣ, Банкъ будетъ разграбленъ, а дворецъ и все казенныя зданія будутъ подняты на воздухъ. Прочія новости относятся до приближенія Венгерцевъ. Венгерскій сеймъ дѣйствительно приказалъ своему войску вступить въ Австрію. Коссуть командуетъ резервною арміею. — Она отправилась изъ Пресбурга къ Вѣнѣ на осьми пароходахъ.“

— Одинъ очевидецъ сообщаетъ отъ 24 числа слѣдующія извѣстія: „Со вчерашняго дня Вѣна находится въ совершенной осадѣ. Сегодня кончился двухсуточный срокъ, и военныя дѣйствія начались. Безпрерывно слышатся отовсюду пушечные выстрѣлы. Горюшки баттарей, устроенныя у мостовъ, открыли огонь, чтобы отгнѣнить столбцы по сую сторону войска, но Императорскія баттары отгнѣчили на это такимъ сильнымъ огнемъ, что три орудія тотчасъ же были подбиты. Первая вылазка защитниковъ Вѣны произошла вчера поутру по Нусдорфской линіи, вторая тамъ же въ три часа пополудни. Обѣ не имѣли ни какихъ особенныхъ послѣдствій. Говорятъ, что Венгерцы сдѣлали нападеніе на армію Кроатовъ. Сраженіе по Нусдорфской линіи продолжается. Одинъ трактиръ, въ линіи, объятъ пламенемъ. Другой пожаръ видѣвъ въ форштатѣ Виденѣ, и оба деревянные моста черезъ рукавъ Дуная, называемый Кейзерассеръ, горятъ тоже съ шести часовъ по полудни: они зажжены, чтобы воспрепятствовать дальнѣйшему наступленію войскъ.“

— Осадная армія, окружившая Вѣну со всехъ сторонъ, состоитъ изъ 62 баталіоновъ и 60 эскадроновъ, и имѣетъ 140 орудій. Всего въ ней до ста тысячъ чловѣкъ. Войска перехватили многихъ шпионовъ и людей, старающихся подговаривать солдатъ къ изменѣ и побѣгу. Въ числѣ послѣднихъ былъ студентъ, персодвѣншійся офицеромъ. Его изобличили, приговорили къ смрти, и тутъ же разстрѣляли.

— Въ газетѣ Австрійскаго Ллойда 24 ч. пишутъ о состояніи Вѣны: „Положеніе города на счетъ продовольствія становится часъ отъ часу затруднительнѣе. Безопасность лицъ и имущества часъ отъ часу стано-

чего прызшелъ подъ Вiedenъ? Моје военне дѣяаніа въ Вегрzechъ прызводлы мнѣ до чезей tego kraju, граничащей з Австрія. Не быłem weale зчычезны; порушzenia моје व्यплыглы зе стратегичныхъ powodów. W ciągu ich dowiedziałem się o powstaniu Wiednia, o panującej tam anarchii, o zabójstwie Ministra wojny i oddaniu się Cesarza ze stolicy. Jestem Cesarско-Królewski Jenerał, dowodzę Cesarско-Królewskimi wojskami, w stopniu Królewskiego Kommissarza w Węgrzech, w którym d tychczas zostaje; nie mogłem w podobnych okolicznościach stać z założonymi rękami; czulem się obowiązany zbliżyć się ku Wiedniowi, jak każdy, kto widzie pożar, powinien tam śpieszyć na pomoc. Oto jest dla czego przyszedłem tu niewolany, ale gotowy spełniać rozkazy mojego Monarchy, którego uwiadomilem o tym moim pochodzie. Nie przedsięwzięłem dotąd i nie przedsięwezmę nic nieprzyacielskiego przeciwko Wiedniowi: działania moje ograniczą się tylko na posiłkowanіu wojsk Cesarских.“

— Frankfurtska Gazeta *Ober-Postamt Zeitung* zawiera ciekawy list jednego Niemieckiego oficera, pisany z obozu Kroatów. Oto są niektóre wyjątki: „Sily składające naszą armię dochodzą do 90,000 ludzi. Wojska ożywione są najlepszym duchem. Wszyscy jesteśmy gotowi umrzeć za Jellaczycza. Nie śmiesznie szego jak sły-zec (twierdzenie Francuzów i Niemców, jakoby Węgrzy byli reprezentantami zasady liberalnej. Niechajby pojechali do Węgrer, a przekonaliby się inaczej. Co wywołało tę nieszczęsną wojnę, jeśli nie niesprawiedliwe wymagania Węgrów? Czemu Niemcy, mieszkający w Węgrzech, biorą wszyscy stronę Jellaczycza? Biada Niemcom, jeśli swobody czekają od Madziarów!“

— Gazeta Wroclawska z d. 25 i 26 października, zawiera następujące wiadomości z Wiednia: „Chociaż przybywający z Wiednia rozpowiadają najszczęśliwsze z sobą wiadomości, obowiązani jednak jesteśmy udzielić je czytelnikom naszym. Wieden ze wszystkich stron opasany jest wojskiem. Windischgrätz dał miastu czas do Wtorku (d. 24). Jeśli w tym dniu, do godziny drugiej po południu, nie złożą broń, rozpocznie szturmowanie miasta. W odpowiedzi na to mieszkańcy Wiednia oświadczyli, iż za pierwszym wystrzałem do miasta, Bank Państwa będzie zrabowany, a pałac CesarSKI i wszystkie budowle publiczne wysadzone w powietrze. Dalsze wiadomości tyczą się zbliżania się Węgrów. Sejm Węgierski rozkazać miał rzeczywiście swemu wojsku wkroczyć w granice Austrii. Kossuth dowodzi armią odwodową, która na ośmiu parostatkach udeści ma Dunajem z Preszburga do Wiednia.“

— Jeden naoczny świadek opowiada następujące wiadomości z d. 24: „Od wczorajszego dnia Wieden znajduje się w zupełnem oblężeniu. Dzisiaj upłynął dwudniowy termin do namysłu, i rozpoczęły się kroki wojenne. Zo wszzech stron słyhać było mocną kanonadę. Baterie miejskie, wzniesione u mостów, odkryły ogień, aby odeprzeć wojska stojące z drugiej strony Dunaju; ale baterie Cesarские odpowiedziały nań z taką siłą, iż w pierwszej zaraz chwili trzy działa zostały zbite z lawetów. Obrońcy Wiednia zrobili wczoraj dwie wycieczki na linię Nussdorfskiej; pierwszą rano, drugą o godzinie 3 po południu. Obie nie miały żadnych ważnych skutków. Mówią, iż Węgrzy uderzyli na wojsko Kroatów. Bitwa na linii Nussdorfskiej trwa ciągle. Jeden trahtyer, wewnątrz tejże linii, stoi w płomieniach. Drugi pożar wybuchnął na przedmieściu Wieden; przytém oba drewniane mосты na odnodze Dunaju, pała się także od godziny 6 po południu. Wiedenżycy zapalili je sami, aby przeszkodzić dalszemu postępowi wojska.“

— Armia oblężnicza, opasująca Wieden, składa się z 62 баталіоновъ, 60 szwadronów i ma 140 dział. Ogółem jest w niej blisko sto tysięcy ludzi. Wojsko ujęło wielu szpiegów i ludzi, którzy usiłowali namawiać żołnierzy do zdrady i nieczeki. W liczbie ostatnich był student przybrany za oficera. Ten przekonany o występku i skazany na śmierć, został na miejscu rozstrzelany.

— W dzienniku Austriackiego *Lloydu*, z d. 24 października, piszą o stanie Wiednia: „Położenie miasta pod względem braku żywności, co elwila staje się przykrejszém, a bezpieczeństwo osób i własności coraz wątpliw-

вятся сомателдике. Жители скитаются из места в место с детьми и своими пожитками, отыскивая для них безопасное убежище. Предметсия, получающая воду посредством водопроводов, опасаются теперь ужасных последствий недостатка в воде. Р. Эйзеле, член общества газового освещения, обвинял Городовому совету, что привозит негашеной извести (для приготовления г. са) прекращением.

— По достоверным известиям из Венгрии, гробовщик Леопольдштадт и Мундаль достались в руки Венгерских. Команданты кривостей Темешвара и Арада объявлены лишеными по повелению законов. Возстание Валахов в Травендванне почти совершенно подавлено Селсрами: Урбанъ, главный руководитель возстанія, бежалъ; трое магистров и одинъ епископъ похищены. Съ другой стороны генералъ Симовицъ, вступившій въ Венгрію изъ Галиціи, послѣдно ретировалъ, потерявъ почти половину своихъ солдатъ. Напротивъ, известія, полученные съ театра войны въ Банатъ, неблагоприятны для Венгрии. Райцы взяли Терекъ Беше и опустошаютъ Кикшидаскій округъ. Правительство принимаетъ энергическія мѣры къ подавленію возстанія Райцевъ.

— Изъ Ратибора (въ Австрійской Силезіи) пишутъ отъ 23 Октября: „Сегодня прибыли сюда и послѣдніе конторщики Ротшильда изъ Вены. Знаменитый банкирскій домъ совершенно опустѣлъ. Дорогіе металлы отправлены были заблаговременно за границу. — Самъ Ротшильдъ уже 5 числа оставилъ Вѣну, и, какъ слышно, находится во Франкфуртѣ.

По новѣйшимъ известіямъ, полученнымъ изъ окрестностей Вѣны (черезъ Бреславль), до 27 числа не было еще произведено на городъ никакого нападенія. Со стороны же города сдѣлано уже было несколько вылазокъ противъ императорскихъ войскъ. Эти вылазки и заставили часть Моравской арміи приблизиться къ столицѣ. При этомъ движеніи встрѣчена она была со Шмеллькаго кладбища сильнымъ картечнымъ огнемъ. Немедленно привезли батарею орудій, и фузелеры овладѣли кладбищемъ, но какъ они тамъ были подвержены безпрестанному огню съ городскихъ укрѣпленій, то и оставили эту позицію. Со стороны Нусдорфа послѣ городскихъ войскъ были отбѣжены до черты города (ливни) и всѣ пункты окрестностей заняты. Князь Виндизгрецъ приказалъ вѣздъ прекратить пальбу, гдѣ она начата не по случаю вылазокъ изъ города. Ни одной бомбы не было брошено въ городъ. Войска Бана занимали загородный домъ въ Пратерѣ и пороховыя башни, упирався въ Дунай ниже города. Водопроводы оставлены для Вѣдскихъ жителей. Толковали, что шесть пароходовъ съ Венгерцами прибыли внизъ по Дунаю, но когда первый пароходъ встрѣченъ былъ пушечнымъ огнемъ, всѣ они воротились. Изъ города безпрестанно вылетаютъ депутаціи къ князю Виндизгрецу. Отъ сейма отправилась депутація изъ трехъ членовъ, подъ предводительствомъ министра Крауса (который уже былъ призванъ Императоромъ въ Ольмоцъ), въ императорскій лагерь, чтобы протестовать противъ перемѣщенія національнаго собранія въ Кремсрр. Въ ночи съ 26-го на 27-е слышна была съ разныхъ сторонъ сильная пушечная пальба; поутру 27 раздавались отдѣльные выстрѣлы, но въ полдень все затихло. Говорили, что къ князю вновь отправилась депутація. Северная желѣзная дорога и Пратеръ, были заняты войсками Бана. Ожесточеніе войскъ противъ города дошло до высшей степени, но той причинъ, что отражая безпрестанныя нападенія, они не могутъ сами атаковать города.

Въ 219 N. *Северной Пчелы* напечатано:

Изъ Австрій получены чрезвычайнымъ путемъ слѣдующія известія:

Вѣна, 27 Октября. Въ прошедшую ночь происходила въ Пратерѣ сильная перестрѣлка между инсургентами и Кроатами, которые проникли въ первые дома Предмѣстія Леопольдштадтскаго, и захватили тамъ, какъ говорятъ, двѣсти чел. пленныхъ.

28-го, въ 11 часовъ вечера. Вѣсра и сегодняшней ночи не было сраженія. Слухъ о заключеніи перемирія въ 12 часовъ не подтвердился. Депутація, отправленная въ Ольмоцъ, воротилась безъ успѣха.

шѣмъ. Мieszkańcy бѣгають się z мѣйса на мѣйсе z dziećmi i z droższymi sprzętami, szukając bezpiecznego dla siebie przytułku. Przedmieścia otrzymujące wodę za pomocą wodociągów, zaczynają uciekać już okropnie jej niedostatkiem. P. Eisele, członek Towarzystwa oświetlenia gazem, zarzucił Radę Miejską, że dowóz niegaszonego wapna (potrzebnego dla wydobywania gazu) został przecięty.

— Podług wiarogodnych wiadomości z Węgier, twierdzą Leopoldstadt i Munkács zostały opanowane przez Węgrów. Komendanci zaś twierdz: Temeswaru i Arada zostali ogłoszeni za zdrajców kraju, wyjętych z pod prawa. Powstanie Wołochów w Siedmiogrodzie całkiem prawie jest uskrąmione przez Szeklerów; Urban, główny jego dowódca, uciekł; trzej Magnaci i jeden Biskup zostali powieszeni. — Z drugiej strony, Generał Simowicz, który wkroczył był do Węgier z Galicyi, cofnął się śpiesznie, utraciwszy prawie połowę swego wojska. — Przeciwnie, wiadomości z Banatu brzmią niepomyślnie dla Węgrów. Hajcowie zdobyli m. Terek-Besse i pustoszą obwód Kikindaski. Rząd przedsiębierze przeciwko nim energiczne środki.

— Z Raciborza (w Szląsku Austryackim) piszą pod d. 23 października: „Dzisiaj przybyli tu ostatni urzędnicy Banku Rotszylda z Wiednia. Znamięty ten dom bankierski stoi teraz całkiem pustkami. Drogie metale wysłane były we wcześnej za granicę. Sam Rotszyld już d. 5 października opuścił Wiedeń, i jak słychać znajduje się we Frankfurcie. Mnóstwo możniejszych rodzin opuszcza także Wiedeń, unosząc z sobą swe mienie.

Podług późniejszych wiadomości z okolic Wiednia, (przez Wrocław), do d. 27 października nie było jeszcze napadu na miasto, przeciwnie ze strony miasta zrobiła lalka wycieczek przeciwko wojsku Cesarzowskiemu. Wycieczki te zmusiły część armii Morawskiej podstąpić pod stolicę. Przy wykonaniu tego poruczenia, wojsko to przywitane zostało z Cmentarza Schmelz ogniem karłowym. Sprowadzono więc natychmiast baterią dział, i fizylierowie opanowali cmentarz, ale że byli zbyt wystawieni na działanie ognia z miejskich warowni, opuścili wkrótce to stanowisko. Ze strony Nussdorf przedane strażce wojska miejskiego zostały odporne aż do granic (linii) miejskich, i wszystkie punkta okoliczne zajęte. Xiążę Windischgrätz rozkazał wszędy wstrzymać ogień ze strony wojska, gdzie był wszczęty nie w skutek wycieczek z miasta. Ani jednej dotąd bomby nie wrzucono do miasta. Wojsko Kroatkie zajmowały dom w Praterze i składy prochowe, opierając się o Dunaj poniżej miasta. Wodociągi i rury gazowe zostały zatamowane dla mieszkańców Wiednia. Mówiono, że sześć parostatków z Węgrami płynęło w dół Dunajem, lecz skoro pierwszy z nich przywitany został ogniem z dział, wszystkie wróciły wnet назад. Z miasta ciągle przybywają deputacje do Xięcia Windischgrätza. Sejm wysłał także deputacyę z trzech członków, pod przewodnictwem Ministra Finans, (który był już raz wzywany przez Cesarza do Olomuńca), do Dworu Cesarzkiego, celem zanieśienia protestacyi przeciwko przeniesieniu Zgromadzenia Narodowego do Kremseru. W nocy z 26 na 27 słychać było mocno strzelanie z dział. Z rana d. 27, rozlegały się jeszcze pojedyncze wystrzały, ale o południu wszystko ucichło. Powiadano, że znowu do Xięcia przybyła deputacya. Północna droga żelazna i Prater, zajęte były przez Kroatów. Rozjątrzenie wojska przeciwko miastu doszło do najwyższego stopnia, z powodu, iż odpierając nieustanne napady, nie może samo zacząć działać zaczepnie.

W *Pszczole Północnej*, N. 219, czytamy:

Z Austrii otrzymaliśmy drogą nadzwyczajną następujące wiadomości:

Wiedeń 27 października. Przeszłej nocy zaszła zwałwa utarczka w Praterze między rokoszantami i Kroatami, którzy się wdarli do pierwszych domów przedmieścia Leopoldstadt i zabrali tam, jak powiadają, 200 jeńców.

D. 28 paźdz. o godz. 11 w wieczór. Wczoraj i dzisiejszej nocy nie było żadnej utarczki. Pogłoska o zawarciu zawieszenia broni na 12 g. dnia, nie sprawdziła się. Deputacya wysłana do Olomuńca wróciła bez skut-

и даже не выдав Императора. По сей причина князь Виндигрех увидел, что наступило время действовать, и решился предпринять блокаду города въ приступъ. Огонь съ батареей начался въ половине 11. Городъ загорѣлся въ семи мѣстахъ, и теперь еще поднимается оттуда столбы огня и дыма. Городецкая артиллерія молчала или отвѣчала очень слабо, и батареи центра и праваго крыла мало по малу подвинулись до вѣнцовой линии города, продолжая пальбу. — Подъ нихъ защитною центральною колоною, составленною изъ Нассаускаго полка, подъ командою князя Иблонзскаго, двинулась отдаленнѣйши на ворота Мальцельнсторекія и на станцію Глоггинцкой желѣзной дороги, которая была рѣшительно укрѣплена митежниками. Разныя ея колонны приблизились къ валамъ города, заняли тамъ два кладбища, и поставили на нихъ батареи пушекъ и конгревовыхъ ракетъ, и потому мало по малу проишли въ ворота и на валы, откуда перестрѣливались съ митежниками. Съ этой стороны сопротивление было значительно только на станціи желѣзной дороги, которую должно было взять приступомъ, причемъ Нассаускій полкъ потерялъ 60 чел. убитыми и ранеными.

Между тѣмъ, какъ это происходило въ центрѣ, дивизія генерала Гартлиба, принадлежащая къ корпусу Бана Кроатскаго, и состоящая изъ италическихъ гренадеръ и Кроатовъ, атаковала заставу Сентъ-Марцеръ линіи, и послѣ сдѣланнаго сопротивления, очутившись предъ баррикадами, бросила на нихъ огонь, и взяла больше тридцати; вдоль вѣнскаго канала, по главной улицѣ Ландстрассе, проникла до главнаго соборнаго города, и утвердилась на немъ близъ Инвалиднаго Дома и новаго здания таможни. Колонна Пратера, съ своей стороны, проникла въ улицу Јегерцейль, поставила тамъ батарею, ко орою очистила всю эту улицу, и воулила въ сообщеніе съ колоною генерала Гартлиба, стоявшаго на главнѣй.

Въ предмѣстіи Ландстрассе оказывали сильное сопротивление только батальоны, составленные изъ черни, и студенты. На отступленіи своемъ они забрались въ дома, чтобы замѣшкаться отсюда, но ихъ вывели, и вооруженныхъ предавали смерти. Национальная гвардія, поставленная для защиты предмѣстій, болѣею частью бросила оружіе и разбѣжалась. Ители ихъ прицѣли Бана Кроатскаго съ выраженіемъ радости. Они осадились въ до тридцати, и говорятъ съ народоу.

Таковы были успѣхи перваго дня, въ теченіе котораго участвовали въ дѣлѣ не болѣе семи или осьми тысячъ изъ всей арміи. Въ военномъ отношеніи они были очень важны, ибо Императорскія войска, занявъ главнѣй, берутъ съ собою позиціи Бельведера и дворца Шварценберга, гдѣ генераль Бемъ устроилъ главнѣйшую защиту. Сверхъ того изъ двухъ хорошо расположенныхъ предмѣстій одно, Ландстрассе, находится въ рукахъ императорскихъ войскъ, а другимъ, Леопольдштетскимъ, командуетъ генераль Видъ изъ Аугуртена, а Банъ Кроатскій съ Јегерцейль.

29-го, въ часъ пополудни. Поутру войска генерала Гартлиба, пользуясь расположеніемъ своимъ на главнѣй, двинулись къ позиціи дворца Шварценберга и Бельведера. Инсурренты, боясь, что этимъ движеніемъ зайдутъ имъ въ тылъ, отступили. Кроатскія войска заняли снѣ зданія.

Въ предмѣстіи Леопольдштетъ генераль Рамбергъ равномерно началъ утромъ изъ ушательнаго дѣйствія, и ввѣвъ послѣ сдѣланнаго сопротивления, баррикады на Јегерцейль и на Пратерской улицѣ, дошелъ до Фердинандова Моста. Во всемъ предмѣстіи жители выставили имъ огонь бѣлые флаги. Говорятъ, что эти знаки покорности поданы были и на валахъ внутреннаго города, но потомъ сорваны митежниками, желавшими продать защиту.

Сно минуто, ружейная пальба, начавшаяся съ утра почти совершенно прекратилась. Кажется, что фельдмаршалъ приказалъ остановить дѣйствія, чтобы дать жителямъ время подумать о важности того перваго успѣха. Между тѣмъ главнокомандующій пользовался этою остановкою, чтобы съ кавалерійскимъ отрядомъ осмотрѣть позицію Венгерской арміи, о которой побѣдилъ сего утра разныя слухи, противорѣчащія одинъ другому.

Впрочемъ, она не потревожитъ фельдмаршала своимъ прибытіемъ: онъ рѣшился сразитъ съ него, и для того ищетъ въ распоряженіи своемъ значительныя силы, не ослабляя дѣйствій своихъ противъ города.

ку, и даже не была przypuszczona do obecności Cesarza. Z tego powodu książę Windischgrätz pojął, iż nadeszła pora do działania i postanowił blokadę miasta zamienić w szturm. Ogień z baterji zaczął się o pół do jedenastej. Miasto zapaliło się w siedmiu miejscach i dotąd jeszcze widać wznoszące się z tamtąd słupy ognia i dymu. Artyllerya niemiecka milczała lub odpowiadała bardzo słabo, a baterje środkka i prawego skrzydła wojska, doszły powoli aż do zewnętrznej linii miasta, nie przerywając strzelania. Pod zastawą ich, środkowa kolonna, składająca się z pułku Nassauskiego, pod dowództwem księcia Jabłonowskiego, ruszyła oddziałami ku bramie Malzeisdoł, jako też ku dwóm ewi Głogovskiej drogi żelaznej, który też nader starannie obwarowali rokoszanie. Różne te oddziały zbliżyły się do wałów miasta, zajęły tam dwa cmentarze i ustawiły na nich baterje dział i rac kongrewskich, poczem z wolna dostały się do bramy i na wały, z kąd strzelały do buntowników. Z tej strony znaczniejszy opór był tylko we dworcu drogi żelaznej, który musiano zdobywać szturmem, przy czem pułk Nassauski utracił 60 ludzi.

Podczas kiedy się to działo we środkku, dywizya Jenerala Hartliba, należąca do korpusu Jellacyca, i składająca się z Włochów grenadyerów i Kroatów, uderzyła na rogatkę linii St. Marzer i zająwszy je, po silnym oporze, zdobyła następnie przeszło 30 barykad, i przedarła się aż do stoku właściwego miasta, gdzie się usadowiła. Kolonna z Prateru ze swojej strony, dostawszy się do ulicy Jägerzeil, urządziła tam baterję, za pomocą której oczyściła całą tę ulicę i weszła w stosunek z kolonną Jenerala Hartliba.

Na przedmieściu Landstrasse najsilniejszy opór stawili tylko bataliony, składające się z pospolstwa i studenci. Zmuszeni do odwrotu, wdzierali się do domu, aby zamknąć jeszcze się broń; ale zewsząd zostali wyparci, a pojmany z orężem w rękę, zabito. Gwardya narodowa, postawiona dla obrony przedmieść, po większej części rzuciła broń i poszła w rozsypek. Mieszkańcy ich przyjęli Bana Kroatckiego z oznakami radości, który zatrzymał się w jednej oberży i uprzejmie rozmawiał z ludem.

Takie było powodzenie pierwszego dnia, w ciągu którego nie więcej było w działaniu nad siedm lub osm tysięcy z całego wojska. Pod względem strategicznym jest ono nader ważne, gdyż wojsko Cesarzkie zająwszy stok, zajmuje oraz tył pozycji pod Belwederem i pałacem Schwarzenberga, gdzie Jenerał Bem urządził najgłówniejszą obronę. Nadto, z dwóch dobrze położonych przedmieść, jedno Landstrasse zostaje już w rękę Cesarzkiego wojska, nad drugim zaś, Leopoldstadt, panuje Jenerał Wid z Augarten i Ban Kroatcki z Jägerzeil.

D 29 o godz 1 z południa. Z rana wojska Jenerala Hartliba, korzystając ze swego stanowiska na stoku, ruszyły przeciw pozycji rokoszan pod pałacem Schwarzenberga i Belwederem. Rokoszanie, lękając się aby wojska przez to poruszenie nie zajęły im tyłu, cofnęli się. Wojska Kroatckie zabrały oba te gmachy.

Na przedmieściu Leopoldstadt, Jenerał Ramberg również rozpoczął z rana zaczepne działania, i zdobywszy po mocnym oporze, barykady na Jägerzeil i na ulicy Praterskiej, doszedł do mostu Ferdynanda. Na całym tym przedmieściu mieszkańcy powywieszali z okien białe chragwie. Powiadają, że te godła poddania się, zatknięte też były i na walach wewnętrznego miasta, ale potem zostały zerwane przez rokoszan, chcących przedłużyć obronę.

W tej chwili strzelanie z ręcznej broni całkiem prawie ustało. Zdaje się, że Feldmarszałek rozkazał wstrzymać działania, aby dać mieszkańcom czas do namysłu. Tymczasem korzystając z tej przerwy, udał się sam z oddziałem jazdy, na obejrzenie stanowiska armii Węgierskiej, o której dzisiaj rano krążyły różne pogłoski, jedne drugimi przeciwne.

Zresztą, przybycie jej nie zmniejszy bynajmniej działań Feldmarszałka, który postanowił przyjąć bitwę, i w tym celu trzyma w odwodzie znaczne siły, nie osłabiając działań swych przeciwko miastu.

Во время отсутствия его явилась депутация, состоящая из членов Городового совета и национальной гвардии, не известно еще с какими предложениями. Нет сомнения, что фельдмаршал пребудет тверд в своих действиях.

— Осадная армия не бомбардирует Вены; бронею в несколько бомб против аулы университетской, как бы в предвѣстие атаки. Предмѣстie Виден зажжено гранатами и ракетами.

Креништадъ, 7 Октября.

Князь Бибеско, прожившій три мѣсяца въ здѣшнемъ городѣ, выѣхалъ вчера въ Молдавію.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 25 Октября.

— Наполеонъ Бонапарте обнародовалъ въ журналахъ слѣдующую ноту: „Люди знакомые съ политическими дѣлами, сообщили представителю Луи Наполеону Бонапарте, что люди безразудные тайно стараются его именемъ, произвести смуты, видимо для того только, чтобы компрометировать его въ глазахъ приверженцевъ порядка и истинныхъ республиканцевъ. Луи Бонапарте долгомъ счелъ предупредить о томъ министра внутреннихъ дѣлъ г-на Дюфура, изъяснивъ, что онъ и не думаетъ участвовать въ заговорахъ, столь несогласныхъ съ его образомъ мыслей и его политическимъ поведениемъ съ 24 Февраля с. г.“

— Во вчерашнемъ засѣданіи національнаго собранія, представители постановили перемѣститься редакцію Монитера въ зданіе собранія или въ другое публичное зданіе и опредѣлили на расходы по сему предмету 30,000 фр., за симъ отвергли предложеніе увеличить мѣсячный окладъ жалованья президента собранія съ 4,000 до 10,000 фр. и постановили приступить, 26 числа, къ разсмотрѣнію предложенія законодательной комиссіи.

— Послѣ вчерашняго засѣданія національнаго собранія, произошелъ жаркій споръ между Гр. Гудино и Леономъ Фоше, по поводу состоявшагося постановленія, о томъ, чтобы государственные расходы съ 24 Февраля по 1-е Июня, были строго разсмотрѣны. При концѣ спора Г. Гудино объявилъ, что оставить должность: нѣкоторое изъ членовъ старались примирить спорящихъ, но тщетно; министръ остался непреклоннымъ. Слышно, что генералъ Кавеньякъ и Г. Дюфуръ, при всѣхъ усиліяхъ, не успѣли отклонить его отъ этого намѣренія.

26 Октября.

Засѣданія національнаго собранія, 25 и 26 Октября. Вчера, г-нъ Грандинъ, упоминая о послѣднемъ праздникѣ при заставѣ дю-Руль на которомъ г-нъ Бакъ провозгласилъ тостъ за здоровье венесскихъ узниковъ, представлялъ опасность таковыхъ собраній и утверждалъ, что существуютъ заговоры. Г. Дюфуръ отвѣчалъ на это, что по существующимъ законамъ, ширештва не воспрещаются, и что они не могутъ быть опасны, потому что правительство наблюдаетъ за сохраненіемъ порядка. За симъ ораторъ упомянулъ о статьѣ, напечатанной отъ имени Луи Бонапарте въ журналахъ. Министръ не противорѣчилъ тому, что Луи Бонапарте сообщилъ ему о заговорѣ, но утверждалъ, что заговора этого не существуетъ, ибо никому не приходило и въ голову дѣлать заговоры въ пользу Луд. Бонапарте, о чемъ онъ самъ убѣдилъ его вчера лично. Иеронимъ Бонапарте отвѣчалъ на это, что многіе вѣрили въ существованіе заговоровъ, и въ доказательство сослался на генерала Барраге д'Иллера. При семъ возникли жаркія пренія между нимъ и Клеманомъ Тома, по поводу, что сей послѣдній утверждалъ, будто Лудвикъ Бонапарте усиленно старается быть кандидатомъ въ президенты, чтобы потомъ провозгласить себя Императоромъ. Собраніе прекратило сіи пренія призывомъ къ очереднымъ занятіямъ. По возобновленіи спокойствія, военный министръ представилъ проектъ закона о ссылкѣ на поселеніе въ Алжирію обвиненныхъ въ Поньскихъ смутеніяхъ. Въ теченіи 10 лѣтъ имѣютъ они быть употребляемы при общественныхъ работахъ и жить отдѣльно отъ другихъ колонистовъ, а по истеченіи этого времени получать свободу и право приобрѣтенія помѣстныхъ владѣній.

— Сегодня, Луи Бонапарте, не присутствовавшій на вчерашнемъ засѣданіи, взошелъ на кафедру и ска-

Подо время его небытности, прібыла снова депутация, состоящая изъ членовъ Ряды Мѣстской и Гварды Народной, не известно з какими предложеніями. Не ма вѣроятности, że Feldmarszałek trwać będzie nieugiętym w swoich działaniach.

— Dotąd jeszcze nie bombardowano Wiednia; rzuceno tylko kilka bomb przeciw auli Uniwersyteckiej, jakby na zapowiednię szturm. Przedmieście Wieden zapalone zostało przez granaty i race kongrewskie.

Kronstadt, 7 października.

Xiążę Bibesco, po trzy-miesięcznym pobycie w naszym mieście, wyjechał wczoraj do Moldawii.

FRANCYA.

Paryż, 25 października.

Napoleon Bonaparte ogłosił w dziennikach następujące pismo: „Osoby świadome rzeczy zawiadomiły Reprezentanta Ludwika Napoleona Bonaparte, że nierozsądni pracują tajemnie na wznieceniem w jego imieniu zamieszek, widocznie wzamiarze skompromitowania go w oczach przyjaćiel porządku i prawdziwych republikanów. Ludwik Napoleon sądził się obowiązany donieść o tém Ministrowi spraw wewn., P. Dufaure, z zapewnieniem, że najzupełniej odrzuca myśl mienia udziału w spiskach tak przeciwnych jego sposobowi myślenia i jego postępowaniu politycznemu od 24-go lutego b. r.“

— Na wczorajszym posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, Reprezentanci postanowili naprzód przenieść redakcją *Monitora* do swego placu, lub do pobliskiego domu, i na kosztą przenosiń 30,000 fr. przeznaczyli; następnie odrzucili wniosek podniesienia z 4,000 do 10,000 płaćy miesięcznej swego Prezesa, nakoniec zaś uchwalili zająć się pojutrze wnioskiem Kommissyi Ustawodawczej względem sposobu i czasu obioru Prezydenta, składającym się z 7-miu artykułów.

— Po wczorajszych obradach Zgromadzenia Narodowego, zaszła żywa sprzeczka między PP. Goudchaux a Leonem Faucher z powodu uchwały Reprezentantów izby wydatki rządu od 24 lutego do 1 czerwca były najściślej rozbieżane. Przy końcu tej sprzeczki, P. Goudchaux oświadczył, że złoży swoje urządowanie. Naprózno kilku przyjaćiel usiłowało przywrócić między nimi zgodę; Minister ciągle bowiem obstawał przy swoim postanowieniu. Mówią, że nawet Generał Cavaignac i P. Dufaure, mimo największych usiłowań, nie mogli go nakłonić do zmienienia zdania.

Dnia 26 Października.

Obrady Zgromadzenia Narodowego w dniach wczorajszym i dzisiejszym. Wczoraj P. Grandin, mówiąc o ostatniej biesiadzie przy rogatce du Roule, na której P. Bac spełnił toast za zdrowie uwięzionych w zamku Vincennes, wystawił niebezpieczeństwa takowych Zgromadzeń i dowodził, że knują się sprzysiężenia. Odrzekł mu na to P. Dufaure, że obecnie prawa pozwalają biesiad i że te nie mogą być niebezpiecznymi, ponieważ rząd czuwa nad utrzymaniem porządku. Następnie przeszedł do pisma, które Ludwik Napoleon ogłosił w dziennikach. Nie przeczył, że tenże doniósł mu wprawdzie o spisku, ale spisek ten nie istnieje, gdyż nikomu nie przyszło nawet na myśl sprzysięgać się za stronę Lud. Bonapartego, o czym go sam wczoraj listem, swoim zapewnił. P. Hieronim Bonaparte odrzekł na to, że jednak wiele osób wierzyło, iż knuje się spisek, i na dowód przytoczył Jen. Baraguay d'Hilliers. Tu wszczęła się zwa rozprawa między nim a P. Klemensem Thomas, z powodu, iż ten ostatnie twierdził, że Ludwik Bonaparte chce być gwałtem kandydatem do Prezydatury, a potem do Cesarstwa. Zgromadzenie przerwało te spory, żądając porządku dziennego. Po przywróceniu spokojności, Minister wojny przedstawił projekt do dekretu względem przesiedlenia obwinionych o rozruchy czerwcowe do Algierji. Przez lat 10 mają być użyci do wspólnej pracy i mieszkać osobno od innych osadników, po upływie zaś tego czasu zupełną uzyskują wolność i będą mogli nabywać własność gruntową.

— Na posiedzeniu dzisiejszym, Ludwik Bonaparte, który był wczoraj nieobecnym, wszedł na mównicę, i jak zwykło

блмъ голосомъ прочелъ слѣдующее: Дстойное сожалѣнїя происшествїе, случившееся вчера, во время моего отсутствїа, заставило меня взойти на кафедру. Мнѣ очень жаль, что я такъ часто долженъ говорить особѣ: никто болѣе меня не старается избѣгать личныя водворосты. Я сообщилъ вамъ мои чувствованїя, мои желанїя, мое мнѣнїе, никто не можетъ обвинять меня въ нарушенїи слова, и не смотря на то я долженъ слышать искаженїе парламентскаго моего поведенїа и перетолковыванїе моихъ чувствованїй. Въ настоящемъ случаѣ и никому не могу доставить права предлагать мнѣ вопросы относительно моего поведенїа и моего мнѣнїа. Только моимъ избирателямъ я долженъ дать отчетъ. Въ чемъ же обвиняютъ меня? Обвиняютъ меня въ томъ, что принимаю кандидатуру, предлагаемую мнѣ народнымъ сочувствїемъ, которой я не просилъ. Да, я принимаю эту кандидатуру, которая дѣлаетъ мнѣ честь, принимаю ее, ибо три послѣдовательные выбора и единодушїе, съ которымъ національное собранїе отменило постановленїе объ изгнанїи моей фамилии, дозволяютъ мнѣ думать, что Франція имя мое считаетъ способнымъ упрочить потрясенное до основанїа общество? (При семъ вся лѣвая сторона произвела шумъ; однако слышны были крики: продолжайте!) Тѣ, которые обвиняютъ меня въ гордости, худо понимаютъ меня. Но ежели мое имя въ состоянїи соединить моихъ согражданъ, если желанїе моихъ согражданъ показываетъ, что я могу быть помѣщенъ въ число кандидатовъ, по чему же я не долженъ согласиться на это? Г. Клем. Тома: я хочу отвѣчать. Г. Флоконъ: И я тоже. Г. Лудвикъ Бонапарте продолжаетъ читать въ смущенїи: „Только не многіе пользуются даромъ слова на кафедрѣ! Но развѣ это единственное средство служить государству? Въ настоящїю минуту нужне справедливыя и благоразумныя помыслы, которые были бы въ состоянїи уничтожить анти-соціальныя идеи. Я знаю, что мнѣ разставляють всякаго рода сѣти. Но я не попадусь въ нихъ. Я сохраняю величайшую осторожность. Я буду лишь стараться заслужить уваженїе собранїа, а равно и того народа, который вчера былъ такъ поносимъ. И такъ я объявляю тѣмъ, кои хотѣли составить противъ меня систему преслѣдованїа, что буду имѣть силы воспротивиться имъ.“ За симъ ораторъ взявъ свои бумаги, сошелъ съ кафедры. Многіе кричали: приступимъ къ текущимъ дѣламъ? Г. Клеманъ Тома началъ возобновлять приведенныя имъ вчера доказательства объ эмиссарахъ, посланныхъ въ департаменты, съ тою цѣлю, чтобы дѣйствовать въ пользу бонапартистской пропаганды. Но шумъ былъ очень великъ поэтому и приступили къ очереднымъ дѣламъ. Г. Панцеръ предложилъ, чтобы избранїе президента послѣдовало послѣ утвержденїа органическаго законоположенїа. Г. Шабо Ларибьеръ и Моле говорили въ этомъ же духѣ. За симъ взошелъ на кафедру генералъ Кавеньякъ и угрожающимъ тономъ объявилъ собранїю, что государство въ болѣе опасномъ состоянїи, чѣмъ можно предполагать. Необходимо какъ можно скорѣе ввести правленїе постоянное. Г. Барро и Флоконъ Жарко спорили. Первый убѣждалъ, что видѣть гонорить противъ немедленнаго избранїа президента тѣ именно депутаты, кои въ свое время хлопотали объ избранїи президента посредствомъ національнаго собранїа. Г. Флоконъ находилъ это весьма естественнымъ, ибо обстоятельства пришли въ худшее положенїе, да и временность уже прошла. При томъ у насъ есть президентъ? — вѣдъ Лудвикъ Бонапарте сегодня всенародно объявилъ себя кандидатомъ, разыскавъ прежде золото по департаментамъ. Онъ прежде употребилъ приманки своего дѣда, а потомъ силу золота. — Лудвикъ Бонапарте слушалъ это обвиненїе съ примѣтнымъ дрожанїемъ, но остался на своемъ мѣстѣ. — Г. Дюпонъ изъ Люссака предложилъ объ избранїи президента послѣ совершеннаго принятїа уложенїа. Министръ внутреннихъ дѣлъ Дюфуръ опровергалъ сіе предложенїе. Г. Репелинъ просилъ генерала Кавеньяка, чтобы онъ объяснилъ опасности, какія угрожаютъ государству. Г. Кавеньякъ отвѣчалъ, что въ избранїи президента не замѣчается никакой опасности, но опасно слишкомъ долго медлить выборомъ. Предложенїе Г. Дюпона было отринуто и пренїя признаны конченными. За симъ Г. Маррасть подвергъ балотировкѣ проектъ конституціоннаго комитета, который избранїе президента назначаетъ 10-го Декабря. Число балотирующихъ 819, рѣшительное большинство 410 голосовъ; въ пользу принятїа ста-

стальнымъ голосомъ, читалъ з карты слѣдующее слова: „Обыватели! Пожеланїа гонимъ случай, который сіе вѣзоръ здарылъ въ моей непризтомости. поволуе мнѣ на мѣстѣ. Залужу глѣбоко, зе такъ често самъ о собѣ мѣвѣ мушзе; нѣтъ баджеѣ якъ я не стара сіе унікачъ обѣстныхъ квѣсти. Вынурзылемъ вамъ мое ученїа, мое жыченїа, мое зданїа, нѣтъ не може мнѣ обвнїае о зламанїе слова, а еднѣкъ мушзе видѣче мое парламентарскїе постѣпованїе нѣованѣ і мое ученїа прѣкрѣчанѣ. Натѣрѣзъ нѣкому нѣ моге прїзнѣчъ права интерпеллованїа мнѣ възглѣдѣ моего постѣпованїа і моего зданїа. Тылко моимъ выбѣромъ естѣмъ вѣнѣкъ здѣчъ справѣ. О чѣзъ то мнѣ оскаржаѣ? Оскаржаѣ мнѣ, зе од ученѣ луду прїзнѣчѣ кандидатурѣ, о котѣра сіе не стара лѣмъ, (Прѣрѣванїе). Такъ естѣ, прїзнѣчѣ те кандидатурѣ, котѣра мѣ чынїтѣ засѣчытѣ; прїзнѣчѣ я, гдѣзъ тры по собѣ настѣпѣчѣе выбѣры і еднѣномыслѣночѣ, зъ яку Згромадженїе Народѣе декретъ выгнѣанїа прѣчѣвѣ моей фамилии зѣношѣ, упѣважнѣнѣя мнѣ до мнѣчанїа, зе Франція уважа имя, котѣре носѣ, за зѣолне до утверждѣнїа вѣстрѣанѣногѣо азъ до грунту спѣочеенствѣа. (Ту чѣла Лева Стѣрона вѣсѣчѣла вѣелкї хафѣс; стѣчаѣчъ еднѣкъ хыло глѣсы: „мѣвѣ P. далѣѣ!“ — Сї, котѣры мнѣ о дѣмѣ обвнїаѣя, зѣле мнѣ знѣя. Але ежели мое имя естѣ въ станѣ зѣднѣочѣчѣ добрыхъ обывѣтелѣ; ежели сѣмпѣты моѣхъ вѣспѣзїанѣковъ wskazujѣ мѣ, зе моге станѣчъ въ шѣрегу кандидѣтовъ, дѣла чѣзѣгѣзѣбы самъ нѣ мѣялъ прїзнѣчѣ на те?“ P. Клем. Thomas: I росѣе о глѣс. P. Флоконъ: I я просѣе о глѣс. — P. Лудвикъ Бонапарте чытаѣчѣ далѣѣ въ помѣчѣзанїи: „Маѣѣѣ лѣзбѣ осѣбъ удѣлѣлонѣ естѣ даръ вымѣвы на мѣвнѣчѣ. Але чызъ тылко теъ едѣнъ позѣстѣе сѣрѣдекъ, абы служѣчъ краѣвоу? Въ тыхъ чхвїлахъ потрібне сѣ рѣчѣѣ слѣснѣе і рѣзѣтѣрпѣе помѣслы, котѣребы анти-соцїалне ідеѣ въ нѣвѣчъ обрѣчѣе моглѣ. Вѣемъ я, зе мнѣ въ моѣмъ заводѣе вѣсѣлѣкѣго рѣдѣзѣнѣ сїдѣла ставѣаѣчѣ чѣчѣанѣ. Але я въ нѣ впадѣе. Бѣдѣе умѣялъ највѣкѣшѣу зачѣвѣаѣ острѣоночѣ. Стѣрачъ сіе тылко бѣдѣе, абы заслужѣчъ такъ на шѣауекъ Згромадженїа, якъ і ѣвогѣо луду, котѣры вѣзорѣкъ такъ лѣкѣе вѣзѣно. Ошѣвѣдѣчанѣ прѣчѣо тѣмъ вѣсѣтѣкѣмъ, котѣры сѣстѣмъ прѣсѣдѣлованїа прѣчѣвѣ мнѣ укѣнѣ чѣчѣелї, зе бѣдѣе умѣялъ имъ сіе опрѣчѣ.“ По тыхъ стѣвахъ мѣвѣчѣа зѣбрѣа своѣе папѣры і зѣсѣдѣ зъ мѣвнѣчѣ. Вѣеле глѣсовъ воѣло: До порѣзѣдѣкѣ! — P. Клемѣнсъ Thomas повѣтѣрѣа прѣчѣо чѣзѣе жузъ вѣзорѣкъ тѣвѣрѣдѣнїа о емїсарѣнѣсѣахъ въ депѣртѣментѣахъ въ чѣлу Бонапарѣтѣстѣвѣскѣѣй пропѣганѣды. Але хафѣсъ бѣылъ бѣрѣзѣо вѣелкї і порѣзѣдекъ дѣенѣу прїзнѣчѣто. P. Pagnerre запрѣпоноѣвалъ, абы выбѣръ Прѣзѣдѣнта настѣпїлъ допѣерѣо по чѣчѣвѣле правъ оргѣнѣчѣнѣныхъ. P. Chabaud Laribiere і P. Molѣ мѣвоѣлї въ тѣмъ самѣмъ дѣчу. По нѣчъ вѣсѣдѣлъ на мѣвнѣчѣе Jeneraѣ Cavaignac і въ бѣрѣзѣо затрѣвѣжѣаѣчѣ спѣсѣбъ запѣвѣвѣдѣаѣлъ Згромадженїи, зе нѣебѣзѣпѣчѣенствѣо въ краѣу естѣ вѣкѣше нѣзъ сѣдѣчѣе можа. Највѣкѣшѣе естѣ чѣсѣ выстѣпїе зъ тѣмѣчѣасѣовѣсѣе. — PP. Barrot і Flocon остѣро сіе прѣчѣмѣвоѣлї. Пѣрѣвшѣе прѣчѣо чѣзѣчѣлъ мѣанѣвѣе, зе вѣлашѣне сїе Деѣпѣтовѣнїа мѣвоѣлїа теъзъ прѣчѣвѣо натѣчѣмѣастѣвѣе му выбѣровѣу Прѣзѣдѣнта, котѣры въ своѣмъ чѣсѣе обѣставѣа лї за выбѣромъ Прѣзѣдѣнта прѣчѣвѣ Згромадженїе Народѣе. P. Flocon знѣнаѣдѣвалъ те бѣрѣзѣо натурѣленѣмъ, гдѣзъ околѣчѣночѣе сіе погѣрѣшылѣ; еднѣкъ те тѣмѣчѣасѣовѣсѣе жузъ сіе сконѣчѣла. „Вѣсѣзѣа мѣны жузъ теъзъ Прѣзѣдѣнта. P. Лудвикъ Бонапарте выстѣпїлъ дѣзїе публѣчѣне якѣо кандидатъ, росѣчѣпѣавѣшы въ прѣдѣ зѣло по депѣртѣментѣахъ. І зѣылъ на прѣдѣ урѣку своѣго стрѣя, теъзъ пробѣе мѣчы зѣло.“ — L. Bонапарте слѣчалъ тегѣо оскарженїа зъ вѣдѣо чѣнѣмъ дрѣченїемъ гнѣву, але позѣсталъ нѣмѣымъ на свѣмъ мѣеясу. P. Dupont внѣосѣлъ прѣекѣтъ выбѣрѣнїа Прѣзѣдѣнта по зѣпѣлѣнѣѣ чѣчѣвѣле уставѣу. Ministerъ справъ вѣвнѣтрѣнѣныхъ Dufaure зѣбѣялъ теъ внѣосѣкъ. P. Repelїn просїлъ Jeneraѣ Cavaignac, абы далъ обѣяснѣенїе възглѣдѣмъ нѣебѣзѣпѣчѣенствѣу, якѣе грѣзѣа краѣвоу. P. Cavaignac odpowѣdѣaѣлъ, зе въ выбѣрѣе Прѣзѣдѣнта нѣе вїдѣзі жѣднѣгѣо нѣебѣзѣпѣчѣенствѣа, але нѣебѣзѣпѣчѣенѣмъ естѣ зѣытѣ дѣлѣго одѣвѣлѣчѣе выбѣрѣ. Внѣосѣкъ P. Dupont зѣсталъ odrzucѣony і рѣзѣправѣу законѣчѣне uznane. Настѣпѣнѣе P. Marrast подѣдалъ подъ глѣсованїе 1 art. прѣекѣту комїтѣту уставѣу, въ котѣрымъ выбѣръ Прѣзѣдѣнта на дѣенѣ 10 грѣднѣа естѣ ознѣчѣzony. Лѣчѣзѣа глѣсѣнѣчѣычъ 819, станѣвѣежа вѣкѣшѣ сѣ 410; за прїзнѣчѣемъ 587 глѣсовъ, прѣчѣвѣо 232. Выбѣръ Прѣзѣдѣнта настѣпїтѣ прѣчѣо днѣа 10 грѣднѣа б. r. По тѣѣ чѣчѣвѣле рѣзѣсѣзѣло сіе Згромадженїе.

тѣ оказалось 587 голосовъ, противъ статьи 232. Такимъ образомъ избраніе президента послѣдуетъ 10 Декабря сего года. За симъ собраніе разошлось.

— Въ Мониторъ напечатано сегодня постановленіе исполнительной власти, по силѣ коего Г. Гудшо уволенъ отъ должности министра финансовъ, а на мѣсто его назначенъ представитель г-въ Труве Шовель, бывший до-сихъ-поръ префектомъ Сенскаго департамента.

— Изъ Турина получены извѣстія, что Сардинская палата, послѣ шумнаго засѣданія 21 Октября, постановила, значительнымъ большинствомъ, отерочить еще перемиріе съ фельдмаршаломъ Радецкимъ.

— Сардинскій посланникъ, маркизъ Бриоль-Салестъ, имѣлъ вчера прощальную аудіенцію у генерала Кавеньяка.

Г е р м а н і я.

Баварія. Мюнхенъ, 26 Октября.

Адресъ здѣшнихъ гражданъ, касающійся попеченія и безопасности лицъ и собственности, не былъ принятъ Королемъ. Депутация, состоящая изъ 4 гражданъ, отправилась съ нимъ вчера въ Нимфенбургъ, но не была принята и получила только слѣдующее письмо отъ флигель-адъютанта Его Величества:

„Господа! Я прочелъ адресъ. Онъ написанъ въ такомъ тонѣ, что Его Величество лично не можетъ принять его и потому не принимаетъ также и депутации. Прошу отвѣтъ сей считать официальнымъ. Нимфенбургъ, 25 Октября 1848 г. Съ глубочайшимъ почтеніемъ, полковникъ и флигель-адъютантъ Гаршманнъ.“

— Здѣсь произошли беспорядки, драки и опустошенія въ слѣдствіе возвышенія цѣны на пиво, полукрейцеромъ на бутылку. Беспорядки усмирены, и человекъ шестьдесятъ взятъ подъ стражу.

Шлезвигъ-Гольштейнъ-Герц. Шлезвигъ, 22 Октября.

Члены временнаго правленія отказались отъ должности, и особенно прокламаціею возвѣстили о томъ свѣтлымъ согражданамъ. Новое временное правленіе учреждено Гг. Штедтманомъ и Редцомъ.

НОВѢЙШІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Въ *Свердловъ Пелль* N. 240 напечатано:

„Чрезвычайнымъ путемъ получено извѣстіе, что Вѣна сдалась на капитуляцію утромъ 30-го Октября, на условіяхъ, предписанныхъ фельдмаршаломъ княземъ Виндичгерцомъ. Заложники, и въ числѣ ихъ двѣнадцать студентовъ, были выданы военному начальству и заключены въ Шенбрунскомъ замкѣ. Городская депутация явилась просить о непосредственномъ вступленіи войскъ, для скорѣйшаго обезоруженія черни и предупрежденія прабѣжа, которое вообще страшилось. — Венгерскія войска между тѣмъ приблизились къ Вѣнѣ, и принимали видъ, будто хотѣтъ подать помощь инсургентамъ. Князь Виндичгерцъ, съ 35,000 чел., являлся лично навстрѣчу Венгерцамъ, разбилъ ихъ совершенно, и отгналъ отъ части за Дунай.“

— Таже газета, въ послѣднемъ номерѣ 241 сообщаетъ:

„Къ сообщенному нами вчера извѣстію о капитуляціи Вѣны, можемъ еще присовокупить, что курьеръ, явившійся съ симъ извѣстіемъ чрезъ Флорисдорфъ, слышалъ тамъ, будто пушечная пальба со стороны порога возобновилась; это заставляло предполагать, что мятежники, укрѣпившіеся въ самомъ городѣ, надѣясь воспользоваться приближеніемъ Венгерцевъ, нарушили капитуляцію. Впрочемъ это извѣстіе еще требуетъ подтвержденія. Возобновленіе инсургентской со стороны инсургентовъ заставить фельдмаршала принять противъ нихъ еще строжайшія мѣры.“

— *Monitor* umieścił dziś postanowienie Władzy Wykonawczej, meąc Ktorego P. Godechaux trwalniony został od obowiązków Ministra Skarbu, które poruczono P. Truvé Chauvel, dotychczasowemu Prefektowi Schwany i Reprezentantowi.

— Goniec przybyły z Turynu, przywiózł wiadomość, że Izba Sardynska, po burzliwym posiedzeniu w dniu 21 października, znaczną większością uchwaliła przedłużyć nie rozejmu z Feldmarszałkiem Radeckim.

— Poseł Sardyński, Margrabia Brignole-Sales, miał wczoraj posłuchanie pożegnalne u Generała Cavaignac.

Н І Е М С У.

Баварія. Monachium, 26 października.

Адресъ тудежныхъ обывателей и жителей, относящійся къ опеки и безопасности особъ и собственности, не былъ принятъ пречъ Крѣла прійетымъ. Депутация зложена з 4-х обывателей удаѣа сѣ з нимъ вчорай до Nymphenburga, але не зостаѣа прійета; отримала тѣлько наступяѣе писмо од пѣлняѣего служѣ Fligel-Adjutanta:

„Моѣи Пановѣ! Очѣзѣталѣм адресъ. Napisany on jest w takim tonie, że Król Jego Mość osobiście przyjąć go nie może, i dla tego także deputacyi nie przyjmie. Proszę odpowiedź tę uważać za urzędową.— Nymphenburg, 26 października 1848 roku. Z największym szacowaniem, Hartmann, Półkownik i Fligel-Adjutant.“

— Зашлы ту непокѣе, бѣятыки и змшеченія, в skutepodwyższenia ceny piwa pól o grajcara na butelce. Zahurzenia te zostały uspokojone i około 60 ludzi osadzono w więzieniu.

Хѣст. Шлезвико-Гольштейнскіе. Шлезвигъ, 22 październik.

Рѣдъ тымчасовый зложилъ дзисай свое урѣдѣваніе и выдалъ стѣсѣннѣ до спѣлѣобыватѣлѣ одѣзѣгъ. Почѣмъ новы Рѣдъ тымчасовый зостаѣа урѣчысѣе замсталѣваный прѣз Панѣв Штѣдтманъ Рѣдѣтцъ.

НАЙНОВШЕ ВІАДОМОСТІ.

В *Пшецѣлѣ Пѣлнѣцѣ*, N. 240, чытаны:

„Надзвычайнѣа дѣрѣа отримujemy wiadomość, iż d. 30 rano, Wiedeń poddał się przez kapitulacyę na warunkach podpisanych przez Feldmarszałka Xiecia Windischgrätz. Zakładnicy, a w liczbie ich dwunastu Akademików, zostali wydani Zwierzchności wojskowej i zamknięci w zamku Schönbrunn. Deputacya Miejska przybyła prosząc o niezwłoczne wkroczenie wojsk do miasta, dla rychlejszego rozbrojenia motłochu i zapobieżenia rabunków, których się ogólnie lekano. Węgierskie wojska tymczasem zbliżyły się ku Wiedniowi, i przybrały pozor, jakoby chciały pomagać powstańcom. Xieć Windischgrätz z 35,000 wojska, wystąpił osobiście przeciwko Węgom, poraził ich zupełnie i po części odparł za Dunaj.“

— Таѣа Газѣта вѣа тѣа тѣа Numerze swoim 241, donosi:

„Do udzielonej wczoraj przez nas wiadomości, o kapitulacyi Wiednia, możemy dodać to jeszcze, iż goniec, wiozący tę wiadomość, przejeżdżając przez Florisdorf, słyszał tam, jakoby kanonadę, ponawiającą się ze strony miasta; skąd można się domyślać, iż rokoszanie, zamknięci w samem mieście, w nadziei korzystania ze zbliżenia się Węgrów, zerwali kapitulacyę. Zresztą wiadomość ta potrzebuje jeszcze potwierdzenia. Wznowienie nieprzyjaelskich kraków ze strony rokoszan, zmusi zapewne Feldmarszałka do użycia silniejszych jeszcze przeciwko nim środków.“